

SZARVAS ÉS VIDEÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJČÁR.

Emlékművek.

Pár hónap előtt, a segesvári Petőfi ünnep alkalmával, Jókai Mórhoz fordultak a segesváriak hogy intézzen a költő király felhívást nemzetéhez, miszerint Petőfi sírja ne maradjon jeltelenül legyen ott emlék, az emléket zárja körül szép rácsoszatoss kerítés. Ennyit csak megérdemel Petőfi Sándor, a Nemzeti Dal lánglelkű költője ki életével fizette meg hazá és szabadságszeretét.

Jókai teljesítette a segesváriak forró óhaját és miután ok egy évtized alatt nem tudták össze teremteni a szükséges összeget, felhívta a nemzetet, hogy járuljon adományával az emlékmű létesítéséhez, s ami a szükséges összegből hiányozni fog azt ő maga pótolja. Nem tudjuk milyen eredménye volt a költő felhívásának, de himni akarjuk, hogy nem fizeti meg ezt az ösz költő drága pénzén.

Mintha azonban a költő király figyelmeztetését a legelső magyar ember is meghallotta, megértette volna, ime megjelent a hivatalos lapban egy magas királyi kézirat, ellenjegyezve miniszterelnökétől, melyben a felséges ur azon legkegyesebb elhatározásának ad kifejezést, hogy a főváros tereire, saját udvartartása költségén, részint a város díszítése részint a mult idők kiváló alakjainak örök emlékezte czáljából Szent Gellértnak, Pázmány Péternek, Bocskay Istvánnak, Bethlen Gábornak, Hunyadi Jánosnak, Zrínyi Miklósnak, Pálffy János grófnak, Béla király névtelen jegyzőjének, Werbőczy Istvánnak és Tinódy Sebestyénnek szobor emeltessék.

Szép, nemes, királyi elhatározás volt ez a mi urunktól, II. Vilmos elismerése után spontán megnyilatkozik a mi királyunk kegye is. Mintha ez utóbbi az előbbinek folytatása lenne. S a ma-

gyar szive örömmel, hálával, lelkesültséggel tele dobog fenkölt királyáért.

Ez alkalmat azonban használjuk fel arra, hogy rámutassuk az emlékművek hiányára az egész országban. Ha a millenium előtt irtuk volna e czikkünket, akkor nyiltan azt mondhattuk volna hogy Magyarországnak nincs emlékműve. Petőfi Széchenyi, Eötvös, Arany, Deák, Csokonai, a budai honvédek, az aradi vértanúk és a . . . Hentzi szoboron kívül alig volt egy-egy emléke az országnak. Most azután emeltek milleniumi emlékeket Munkácsra, s vagy kilencz helyen másutt most emelték a Mária Terézia szobrot Pozsonyban, Kőlcseyét Nagykirályban, Széchenyét Sopronban, Ybl lovagét Budapesten, most már mégis van több rossz és néhány jó emlékműve a magyarnak.

De mi ez? Mind kevés. Azt mondják, hogy a magyar hálás. Tagadásba kellene vonnunk ezt ha látjuk, hogy hány igaz jelesünknek nincsen semmi emlékműve. Hol van a fővárosban Árpád, Szent István, Nagy Lajos és Mátyás király szobra? Hol volt Werbőczyé, aki a corpus jurist irta és a kinek most a király emeltet méltó emléket? Hol van Kossuth Lajosé, ki a szabadságot kivivta; hol Rákóczy emléke? Hol ékeskedik Wörösmartynk, Tompánk, Garaynk, a Kisfaludiak és Jósikánk dicsőségét hirdető szobor; hol báró Kemény Zsigmondé, hol gróf Batthyányi Lajosé — hisz régen lett vértanu — s hol anyyi másé?

Ha eljön hozzánk egy külföldi és kérdi, kik voltak a ti jeleseitek, mutassátok meg a tiszteletükre és dicsőségük hirdetésére emelt szobraikat, mit feleljünk? Oh, volt sok jelesünk, de arra niucs pénzünk, hogy emlékeiket márványban ércben megörökítsük. Oh volt sok-sok jelesünk az irodalom, a művészet, a tudomány, a

politika és a vérontó honvédelem hősei közt, de emlékeiket nem örökítettük meg s ugyan miért nem?

Bombasztikus frázis, hogy hiszen ugy is örökké élnek szívünkben. De mit szól hozzá a külföldi? Elmosolyodik és szájhösködéssel fóg vádolni bennünket. Pedig ez nem természetünk Csak a nemtörődömség, a fásultság képezi második természetünket. Nagyjaink temetésére elmegyünk mert ez látni való parádét jelent; de nagyjainkat megtisztelni illő módon nem kívánjuk. Pedig ha nem lettek volna olyan kiváló nagyjaink, kik valamikor felrázták álmaiból Árpád fiait akkor nem volna hova zarándokolnia a magyarnak. Így legalább mégis van néhány sir és néhány szobor.

De legyen több, legyen mindnek, kik azt megérdemelték, kik véruket, életüket, vagy tehetségüket, kötelességtudásukat és munkájukat e haza, vagy a közjó szolgálatában töltötték, kik a felvilágosodás fáklyájával kezükben mutatták és bevilágították a magyar nemzetnek az előrehaladás útját. Emeljétek, építsétek már a magyar Pantheon!

Igen, mióta hangoztatjuk a magyar Pantheon felépítését! erről is milyen szépen irt Jókai; mégis csak irott malaszt maradt. A Gellérthegy czitadellájáról az ágyuk ma még felénk vannak szegezve, de a magyar Pantheon falai még nem ékeskednek s tárt kapui, boltozatai jeleseink sírjával és emlékeivel nem hívják áhitatra, emlékezésre a magyart!

A régi hegedűsdal szavai szerint: Emlékezzünk régiekről! Gondoljunk arra, hogy a jó példát nagy áldozattal egy gyönyörű királyi levelében maga az uralkodó adta meg. Az ő értelme szent: követni kell; az ő elhatározása magasztos: szívünkbe kell vésní is hasonló elhatározással viszonzni a mi részünkről.

SZARVAS ÉS VIDEÉKE TÁRCSÁJA.

Beteg vagyok.

Csunya, ködös őszi idő . . .
Csak úgy zihál, fű a tüdő.
Körülottem leng a halál,
Otálkodva mellettem áll.

Vajjon látok-e még tavaszt,
Vagy föld alatt érem meg azt?
Látok-e még virágokat,
Vagy csak majd síromon fakad?

Hull a levél, kopasz a fa,
Majd kiszöldül új tavaszra.
. . . Nem érem meg, érzem, érzem:
Akkor már pihenni tértem! . . .

Végyváry Ferencz.

Szerencsétlen szerelem.

Hiába a mi nagy szerelmünk,
Szólt Oxigénhez Hydrogén;
Mert hogy egymást mi boldogítsuk,
Egyáltalában nincs remény.

Mert hogyha ajk tapad az ajkera
S karom fonódik derekadra:
Fizikai szabály szerint
Mindkettőnknek végperzeze ínt.

Végyváry Ferencz.

Olthatatlan lángról . . .

Olthatatlan lángról, forró szerelemről
Mért beszéltél nekem, hogyha nem szerettél

Hazug hízelgésed, csalfa csábitásod
Szívembe idézett édes boldogságot.

A legszentebb érzést színleled. Oh minek,
Minek törtél össze gyöngye ifju szívet?

Csábos szemekkel mért tartottál fogva?
Hisz a szerelem nem volt szíved lakosa!

Játszottál, játszottál . . . Egyszer csak meguntad:
Földi gyönyörömről gyászos vége szakadt!

Mért beszéltél nekem, hogyha nem szerettél,
Olthatatlan lángról, forró szerelemről?!

Végyváry Ferencz.

Vonzalom.

— Maximilian Bern. —

A mi engem hozzád vonzott,
Nem szemednek volt búbája,
Nem aranyszín lengő hajad,
Nem termeted karcsúsága.

A mi engem hozzád vonzott,
Bús szomorú hangod vala,
Fülemle-éneként mely
Fásult szvem áthatotta.

Orczádnak halványúsága
S egy könyv volt, a miből tudom,
Hogy kebledben titkon fészkel.
Ismeretlen nagy fájdalom.

Végyváry Ferencz.

Megbuktam.

— Burleszk humoreszk. —

Huszonhat évvel ezelőtt még csak másfél éves
kis baba voltam, s ma egy szerencsétlen ember vagyok.
A nyájas olvasó bizonyára nem kíváncsi, hogy én
miért vagyok boldogtalan.
Nos tehát elmondom,

HIREK.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** A községi képviselőtestület az 1897-ik év november hó 18-án d. u. 2¹/₂ órakor tartott rendkívüli közgyűlést a következő tárgysorozattal: Békésvármegye Tekintetes törvényhatósági bizottságának folyó évi 672. bgy. 16/638. iktató számú határozata, a községi rendőrség fizetésének felemelése ügyében a képen határozott hogy a meghozott határozat az illetékes helyen megfelelőbbézendő s ugyanezen ügyben a 1898-ik évre leendő megerősítése elvettétet végül a járási Tekintetes főszolgabíró ur folyó évi 9761-ik számú rendelete értelmében az üresedésben lévő községi orvosi állásra az 1886-ik évi XXII. t. cz. 84-ik §-a alapján helyettesített. Dr. Belopotoczky György a hivatalos esküdt a képviselő testület előtt letette.

— **Uj tanár.** Főgymnásiumunk egyik tanára, Delhányi Zsigmond a tanári kar Nesztora, állásáról lemondván, helyére a felügyelőség Saskó Sámuel, a főgymnásium egykori növendékét hívta meg, a ki állását már el is foglalta.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** Az iparhatósági megbizottak választása f. évi december hó 5-ik napján d. e. 9 órára tűzött ki.

— **Veszett kutya.** Fajrik Márton kutyája megveszett több macskát és kutyát megmárt.

— **Honvéd egyesület alapítványa.** A honvéd egyesület alapítványának 130 ftos kamatjéért fedhetlen előéletű 1848/49-évi honvédek pályázhatnak.

— **Miniszteri rendelet.** Szent-István országos ünnep napján, ugy a heti, mint az országos vásárok tartása egyszersmindkorra betiltatott a belügy-miniszter által.

— **A földmivelésügyi minisztertől** a mezői egerek és poczkok irtására utasítás küldetett.

— **Ebadó szabályrendelet.** Az ebadóira vonatkozó új szabályrendelet, mely a miniszteriumtól is meglett erősítve és 30 nap múlva életbe is lép, a következő: vadász kutya: 6 korona; vizsla: 4 korona; agár 10 korona; házőrző 1 korona. Ezenel megemlítjük, hogy a kéményseprésre vonatkozó módosított szabályrendelet közszemlére van kitéve a városházán.

— **Hangverseny.** A mint értesülünk, főgymnásiumunk „Vajda köre“ a főgymnásium tanulók segély egylete javára, nagyobb szabású concertot rendez a jövő hó közepe táján. Azt hisszük, hogy nem lesz szavunk a pusztába kiállító sző, midőn a közönséget a jótékonyczél érdekében minél tömegesebb részvételre kérjük fel.

— **Csabai színészet.** A kolozsvári szintársulat az aradit nyári állomásáról ki szorítván, utóbb folyamodott a csabai színügyi bizottsághoz, a játszási engedélyért. A társulat tagjai közé sorolja Székely Irént, Rentay Boriskát, és Kövessy Albertet stb.

— **A gyulai mandátum.** A függetlenségi párt Bartha Miklóst jelölte a gyulai képviselőségre. A kormánypart jelöltésére sok név van kombinációba, de biztosat ez idő szerint még nem lehet tudni.

— **Az első lépés.** Fővárosi munkatársunk írja: Az ötödik állandó színházunk megtette az első lépést. A babának jó erős lábacskái vannak, mert nem ingadozott, a mikor megjelent dédelgető mamája, a közönség előtt, a ki jóakarólag biztatja: „Jár a baba, járjár...“ A vidéki, szerény igényű publikumnál sokkal követelőbb fővárosiak a Magyar Színház megnyitóját előadását nem győzik dicsérni: csak úgy ontják az elismerő himnuszát a lendületes prológ, a kedves muzsikájú Gésák kápráztatón szép kiállítását, a jó hangú és — ez alkalommal erről is meggyőződhetünk, — ügyes lábú művészei és művésznői ballatára. De mindezt — ugyebár — olvasták már a pesti lapokban. Sőt többet is. De arról az egyről csak e helyen fognak értesülni, hogy egy jó ismerősünk itt is játszik. Minden bizonynyal emlékezzünk még Ferenczi Károlyra a kiről nem kell felemlitnem, hogy az 1896-iki szarvasi színi szeczonban Rakodczaynak egyik legjelesebb erője volt, a „Béni bácsi“ Rokon nevű vendéglősnök Goldstein Száminak meg oly sok más pompás alaknak kitűnő alakítója. Hát ő is fellépet a színművészet emez új hajlékában; ha a megnyitóját előadásban nem is jutott nagyobb szerephez, a mennyiben csak a szerelmekínáló gésákkal kellett foglalkoznia, mégis örömmel üdvözlök Önök ennek a nagyon fiatal de nagyon tehetséges művésznök a Magyar Színházba való bejutását, a hol szerepkörében előbb-utóbb fogja az ő kiérdemlendő sikereit élvezni. Más személyi összeköttetésben — tudtommal — Szarvas nem áll a Magyar Színházzal, hacsak azt nem vesszük, hogy egy kedves művésznőjének a neve — Szarvasi Ilus.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** kedvező hatásáról az orvosi kar igen elismerőleg nyilatkozik, mert tudva levő dolog, hogy e készítmény teszi lehetővé az áldásos gyógyszer használatba vételét, s különösen szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az angol divat, hogy gyermekeink 2-3 éves korukban csukamájolajat igyanak s ezzel a sok scrophuloticus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljessé csak e szer nevei.

— **Uj vasut a vármegyében.** Vármegyénk vasuti hálózata az utolsó időben gyors fejlődése még most is folyamatban van. Míg azonban az eddig kiépített vasutak irányítás tekintetét nem a legszerencsésebb megoldást nyerték legújabbán egy oly vasutvonali kiépítése terveztetik, mely valódi közforgalmu követelményeket elégítene ki. Köztudomásu tény ugyanis, hogy Aradvármegyének északi része a központtól való távolsága következtében vármegyénk felé gravitál, s miután terményeinek legközelebbi nagyobb piacát leginkább Gyulán de Csabán is találja, igen nagy forgalma van e városok felé. E forgalmat közvetlenül az a vasut melynek tervezéséről legújabbán értesülünk, s a mellett Arad vármegye északi részét legrövidebb uton kötné össze az ország központjával. A vasut tervezői Bene Ödön ügyvéd és Környei Lajos mérnök, kik a rendes sín távolságu gőzmozdonyu vasutat a m. kir. államvasutak Gyula állomásától kiindulva, Gyula-Varsánd Nagy-Zerénd, Miske, Vadász, Apáti községek érintésével az arad-csanádi vasutak Barakony állomásához

csatolnak. A kereskedelemügyi miniszter a tervezőknek az előmunkálati engedélyt megadta.

— **A h-m.-vásárhelyi szinkör** alapozási munkálatán Konez Pál és Szabó Mihály vásárhelyi építőmesterek nagy erővel dolgoznak. A szinkör úgy lesz elhelyezve, hogy homlokzata a piacról is látható lesz. Az építési költség, a nyilvános árlejtés eredménye szerint 24,750 ft 96 krt igényel, ebbe azonban a berendezési költségek nincsenek beleszámítva. Jövő júliusig a szinkör elkészül. A nézőtér mintegy 800 embert lesz képes befogadni.

— **Az alföldi szocializmus terjedése** ellen. Békésvármegye hatósága, hogy a szocializmust munkaadással ellensúlyozza, 300 szövetséket készülni felállítani, Lukács György főispán pedig kenderbevaltó és feldolgozó telepet szándékozik létesíteni.

— **Nazarénus küldöttség a miniszterelnöknél.** Bánffy báró miniszterelnöknél a napokban az alföldi nazarénusok tisztelegtek. A küldöttség támogatást kért a miniszterelnöktől abból a czélból, hogy a vallás szabad gyakorlást biztosító törvény alapján egyháziilag szervekedhessenek. A miniszterelnök nem igen ígérte meg ezt a támogatást és pedig azért nem, mert a fegyverforgást tiltó hitelvük beleütközik az állam törvényébe. Bánffy báró megkérdezte tőlük, vajjon mit cselekednének, ha idegen ellenség támadná meg a hazát, vajjon akkor sem nyulának-e fegyverhez? A küldöttség szónoka azt felelte, hogy „az Isten nem hagyja el, megoltalmazna és megsegítene bennünket!“

— **Lehet-e a községi orvos vasuti orvos is?** Vörös József dr. gyomai községi orvost, felkérte az államvasutak üzletvezetősége, hogy a gyoma-mezőtúri vonalon lássa el az orvosi szolgálatot. Vörös a felhívásnak eleget tett, de ezen működéssében összeütközésbe jött a képviselőtestületével, mely kimondotta, hogy a két állás összeférhetetlen és az orvosnak vagy egyik, vagy a másik állásáról le kell mondania. Vörös megfellebezte ügyét a közigazgatási bizottsághoz. A tisztí ügyész, ki ez ügyben véleményt terjesztett elő, helyben hagyni kéri a község határozatát, mert a községnek joga van tisztségviselőivel szemben az összeférhetlenséget megállapítani, mert a községi orvos másik teendője végzésében községét elhagyni kényszerül s lehetetlen, hogy ez ne községi orvosi állásának rorására történjék. Az ügy vitát provokált. Zombor orvost érvelt ellene; hiszen ha ez a felfogás megállana, akkor a községi orvos az uradalomnál sem lehetne orvos, mért oda is sok esetben községe határát kell elhagyni. Hajnal István dr. pedig azzal érvelt, hogy ha az összeférhetlenség ki mondatnék, akkor egyszerűen a vasuti orvosi intézménynek, a mely pedig igen fontos, adnók meg a kegyelemadófést. Végre is egy szóval megendték Vörös dr.-nak a további vasutorvos gyakorlatot. A község azonban a belügyminiszter döntését is provokálja.

— **Falb jólata novemberre és decemberre.** Az esztendő hátralévő két hónapjára megjósolta már az időt Falb. E szerint november első harmadában aránylag elég meleg lesz az időjárás és esőre is van kilátás. A második harmadában azonban egyszerre nagyot fordul az idő. Sok hősésre, nagy hi-

A közelmúlt hónapokban hosszú nyugtalan éjszakákat aludtam át, Egy ilyen hosszú éjszakán oly mélyen találtam az álom karjai közé esni, hogy hirtelen — felébredtem.

Az éjjelt ébren tölteni mindig kellemetlen — különösen éjjel. Ugyanis ilyenkor különös gondolatai támadnak az embernek. Innét van az, hogy némely embernek nincsenek gondolatai, mert csak nappal van ébren — éjjel alszik.

Nekem például az a gondolatom támadt, hogy szindarabot írok. A gondolatot — szindarab követte. Barátaim és jóakaróim ép oly tartós, mint sikertelen lebeszélése után megirtam egy három felvonásos darabot és vittem a Nemzetközi Színház igazgatójának.

Az igazgató azzal fogadott, hogy kidobott. A mű ugyanis nem volt idegen kézzel másolva, ami pedig egy modern színmű alapja. Hiába hivatkoztam arra, hogy ha idegen kéz nincs is benne, de annál több idegen gondolat — ez mitsem használt.

— És azt hiszi ön, kérdé az igazgató kajánul mosolyogva, hogy mi a szindarabokat oly melegen adjuk elő, mint ahogy megírják?

Ez a kijelentés nagyon alávaló gyanúsítás volt, a mennyiben én sohse hittem ezt. Sőt. Én már régóta tudom, hogy meleg darabokat csak kihűlt szerzőkől játszanak.

Mégis egy borús őszi nap reggelén azt az értesítést kaptam, hogy darabomat eljátszák. Korántse tes-

sék azonban hinni, hogy a direktor talán saját jó szántából határozta el darabom előadását. Oh nem! Hanem a lapok általános támadásai következtében, melyek unisono azzal vádolták, hogy a magyar Géniusz agyonyomja míg az idegen muzsát hmlokon csókolva gyengéden felemeli.

A „Márceius Idusa“, a sorok közt „Muzsa“ elnevezés alatt plána egy olyan csinos színésznőre czélzott, ki rendesen a Muzsa szerepeket játsza.

A vemhens támadások következtében tehát azt határozta el a direktor, hogy pro primo: íróasztalát egy másik szobába helyezi át és nehogy állása megrendüljön ezentúl sohasem fog állani, hanem mindig ülni — az íróasztal előtt; az oly darabot pedig, melyet a daramaturgok különben egész tetszetős dolognak tartanak — előadhatja.

S ettől a pillanattól kezdve vagyok én a legszerencsétlenebb ember. Miért? Azért!

Mikor a direktor darabomat elfogadta, a következő híresekék jelentek meg lapjainkban:

„Hajnali Hírlap.“ Uj színmű. A Nemzetközi Színház lágyvelelő igazgatóját ismét becsapta valami idegen, de hazai író. A jeles férfi, kinek neve, sajnos nem lett indiszkréczióka a bizva — egy darabját fogadtatta el para lysis progressívában szenvedő által, melyet mint értesülünk eljátszani is szándékozik. Am lássuk!

„Hircsarok.“ Ismét új marhaságra van kilátá-

sunk. A Nemzetközi Színház valami ismeretlen embertől új darabot fogadott el állítólag. Hát vak is lett már a boldogtalan, hogy minket nem lát? Vagy mi nem tudunk volna különb számárságot írni? Jól nézünk ki! A darab hír szerint színre is fog kerülni. Állunk elibe!

„Márceius Idusa.“ Színmű három felvonásban. Ilyesmivel fenyeget a Nemzetközi színház igazgatója. Egy embertől ki oly jelentéktelen, hogy mire e sorok írásához kezdtem, még nevét is elfeledtem, egy színművet fogadott el. Nem fogunk vele sokat teketóriázni! — — —

A premierről a következőképp nyilatkoztak a lapok: Hajnali Hírlap:

Sajnos, de vig hivatásunkkal járó szomorú kötelesség megemlékezünk arról a párját ritkító botrányról, mely a Nemzetközi színház deszkáin játszódott le tegnap este. Hihetetlen vakmerőséggel egy ismeretlen író színmű titulusa alatt megirt (?) hülyességét adták be imádott fő- és székvárosunk közönségének. Magunkat és a közönséget tiszteljük meg azzal, ha az előadott mű bírálatába nem bocsátkozunk. Megelégszünk azzal, hogy ime átadjuk őt a közmegevetésnek.

Hircsarok.

Ha tévedni emberi dolog, akkor a Nemzetközi színház igazgatója kegyetlenül tévedett, mikor azt hitte, hogy a közönség megtorlatlanul fogja hagyni azt a kvalifikálhatlan támadást, melyet a tegnap este elő-

degre fog következni. a harmadik harmadban enyhe lesz az idő, bár néha akkor is lesz hóesés. — De december hava nagy hideggel kezdődik, A hónap első harmada száraz lesz. Azután melege esősre változik az idő de ez muló lesz. Ugyan e jelenségek mutatkoznak a harmadik harmadban is. Hóesés ritkán lesz és csak a december 23-iki kritikus nap után válik valamivel erősebbé.

— **Sokra viheti.** Brebovszky Éva orosházi születésű allig 16 éves cseléd leány, f. év nyará-Szegeden egy tanárnál szolgált, s mint állítja, urnője nem a leggyöngédebben bánt vele, s ezért bosszúból midőn urnője nem volt honn, ennek zárt szekrényéből egy arany méltút, egy darab arany karéket, s egy darab arany nyakláncot ellopott, s bucsuzatlanul eltávozott, Szegedről Csabára majd Szarvasra került, míg nem rendőrségünknek sikerült őt letartóztatni s a még állá megtalált lopott tárgyakkal együtt a helybeli járásbírósnak átadni.

— **Kávétracsca Konstantinápolyban.** A nyári szezonak már a Boszporusz partján is vége és a nyaraló vendégek visszaköltöznek a tengerparti pompás kertű lakókból a városba. Egy előkelő török hivatalnok felesége mielőtt a nyaralást félbeszakította, tengerparti kastélyában bucsú estélyt adott. A vendégek pontban este hétkor jelentek meg; a török nők néger rabszolganők, az európaiak komornáik kíséretében. A török nők az előszobában nemcsak bő burnuszait vetették le, de cipőiket is és elegáns atlasz-papucsokat szedtek lábaikra. Mesés fényben csillogott a rózsaszínű viaszgyertyákkal megvilágított keleti szalón, a hol a hölgyek gyülekeztek. Füstölők kábító illatot terjesztettek. A ház urnője kedves frázisokkal fogadta vendégeit, de kézzsoritás és csokolózás nem volt, mint nyugoton szokás; belépéskor minden hölgy szívére ajkára és homlokára tette kezét, a mi annyit tesz: Szívemmel, számmal és érzelmeimmel az öné vagyok. A török nők eszt a gesztust páratlan bájossággal csinálják. A török nők diványokon és szőnyegeken, a külföldiek pedig székeken foglaltak helyet, mire lajos csészekben kávét, befőttest és illatos cigarettákat hozdottak körül. A hölgyek bókákat mondtak egymásnak és öltözékeiket dicsérték, melyek közül némelyik egy kis vagyona került. A kávé után ragyogó szépségű odaliskok táncoltak. Két óráig folyt a tracsca, mely török hölgyeknél ártatlan jellegű, aztán a háziasszony tapsolt és fölkiáltott: „Alve vel!” Azonnal szolgánok jelentek meg, kik ezüst tálcákon illatos süteményt hoztak; ez volt az ugynevezett bucsu-torta. A mikor a hölgyek ebből eleget nyalakodtak, rózsavizes talakat hoztak be, a hölgyek megmosták finom kacsókat, megtürültek párfümirozott törülközőkbe és ezzel a „kávésztély” végezték.

— **Késmárky és Illés,** Budapesten a leg híresebb egyike, Kossuth Lajos utcza 2 üzlethelyiségét összpontosította a külön e célra épült 12-ik szám alatti látványosság számba menő áruházába. Félreértések kikerülése végett megemlítjük, hogy a régi híres „Kerepesi Bazár” nagy raktárhelyiségei továbbra is fenmaradnak, sőt meg is nagyobbították.

adott darabban a jó izlés ellen intézett. Ámbátor a darab, egy általánosságban nem is olyan rossz — de részleteiben ennek a hitványágnak annyi imfámis hibája van; hogy a szerzőt, ha most úgy lőtávolban volna, képes volnék egy jól irányzott lövéssel leteríteni. Érdekes, hogy a színház naivája, kiről közismert dolog hogy nem egy könnyen lehet zavarba hozni mikor a színpadra lépett, mélyen elpirult és szerepét csak akadózva bírta elhebegni. Közönségünk magas értelmiségét jellemzi, hogy az egész előadás alatt nyugodtan tűrte az előadást, s csak a függöny lebecsátásakor tört ki frenetikus tapsviharban. De ez korántsem a tetszés megnyilatkozása volt, hanem csak fika, hogy a szerzőt a függöny elé csalja, s aztán a megérdemelt rothadt almák és záptojásokban részesítsék. De ez a ravasz zugiró úgy segített magán, hogy egyik kezén a naivát, másikon pedig általánosan tisztelt művészi-
ket vezette a közönség elé, így tehát a közönség, a művészek iránti tiszteletből kénytelen volt lemondani arról az élvezetről, hogy a jeles szerzőt meggyalázza.
Késő éjjeli órákban értesülünk azonban, hogy a jeles férfiú sorsát mégsem fogja elkerülni, mert néhány neves színmű író egy holnap tartandó értekezleten el fogja határozni, hogy ezt a tolatkódó embert a nyílt utcán fogják inzultálni. Kutyakorbácsot neki!!
... Ezen kritikák után nem maradt más hátra, mint tegnap 5 forintot kölcsön kérnem, melyért holnap egy revoryert fogok nézni.

— **Az Ország-Világ karácsonyi ajándéka.** Kedvelt és népszerű szépirodalma, ezzel hetilapunk nehéz feladata vállalkozott. Olyan karácsonyi ajándékot akar adni olvasóinak, a milyennel szépirodalmi lap nem kedveskedett híveinek. S ebben a nagy munkában segítségére voltak a magyar irodalom összes jelesei, úgy hogy a nagy munka, a mely egy képes, díszesen kiállított irodalmi almanach lesz, már teljesen elkészült. Annélkül, hogy a köteles diszkrecziót megsértének, felemlítjük, hogy az előszót a pompás kiállítás tartalmát kötbén Magyarország legnagyobb írója: dr. Jókai Mor írta. Utánuk következnek hosszú sorban — hölgyek és urak — mindazok, a kiknek nevét a nagy közönség munkák után megszeretett. Gyulai pedig Magyarország zeneszerzőinek legújabb két művei s a magyar hírlapirodalom írásban és képben. Természetesen, hogy a nagy közönség sietni fog megvásárolni, e díszes munkát, melynek bolti ára 2 frt lesz és a melyet az Ország-Világ előfizetői — ingyen kapnak. A ki egy negyedévre 2 frtöt előfizet, az nem legjobb szépirodalmi hetilapunk képekben gazdag száma-
it kapja meg egy negyedévig, s innen megkapja az Ország-Világ karácsonyi ajándékát is. Az Ország-Világ kiadóhivatala (Hold utca 7. sz. alatt van.)

CSARNOK.

Két barát.

— Elbeszélés. —

Erdővölgy valamikor egy pár gazdasági épületből állott, sok évtizeden át lakói megszapordtak s községgé alakult. A régi urasági lak községhezavá lett, a tisztartó ur háza pedig iskolává lón átalakítva.

Az utolsó tisztartója ez uradalomnak Kövi Márton volt, kinek Lőrincz fia éppen a jegyzői szigorlatról érkezett haza özvegy édes anyjához, ki, a hovaköltözés gondjaival tépelődve állott az iskolává jelölt lakása előtt, midőn egy robogó kocsin 1 év óta nem látott fiát pillantá meg.

Örömmel sietett leszálló fia elébe, ki anyját átkarolva öcskolgatta.

— Honnan jössz édes fiam, de csak a gondviselő vezérelt haza.

— Ugy van édes anyám, a gondviselő vezérelt éppen ma tettem le a jegyzői szigorlatot.

— No édes fiam neked is ma volt a legtöbb bajod, de nekem is, Lásd 3 nap mulva kikell költözöm s az egész kis faluban nincs csak tűrhető lakás se.

Míg Köviné fiával beszélgetett azalatt az udvarról egy szerényen de csinosan öltözött fiatal ember lépett ki az utcza ajtón, feljűk tartva.

— Ki az a fiatal ember édes anyám — kérdé anyjától.

— Vas tanító — felelt az anya röviden, mire a közeledő odaérkezvén, Kövi bemutatta magát.

— Igen édes fiam — szólt az anya is, a tanító ur helyett csaknem fiam. Ketten tervezgették, hogyan segíthetnék magamon.

— Igen uram, — szólt Vas — én csak néhány nap óta vagyok itt s azt ajánlottam édes anyjának szükség esetén tartsa meg az iskolaépületben az én leendő lakásomat.

— Köszönöm szives figyelmét tanító ur — mondá Kövi s mind a hárman befelé indultak, a kocsis is behajtott az udvarra, hol őt Kövi kifizette.

— Kövi ur — mondá Vas — ajánlatomat csak egy napig tartom meg most már itt van ön s gondoskodjék édes anyjának állandó lakásról.

Kövi nem felelt, de magában haragra gyuladt s maga Köviné is megbotránkozva kísérté szobájába vendégeit, hol miután helyet foglaltak így szólt Kövi:

— Édes tanító ur, én 1 év óta nem voltam itthon, azt sem tudom, mi hogy áll a mi kis falunkban.

— Kövi ur — mondá Vas — én nem állok el attól hogy 1 nap alatt lakásuk legyen, melyre a következő ajánlatom van: Holnap lesz a jegyző választás, nincs csak két jelölt, szigorlatoztak ugyan, de sikertelenül, Ön tehát sürgőnyilög jelentkezzen a szolgabírónál a pályázatra.

Kövi Lőrincz más nap délután erdővölgyi jegyző lett.

* * *

Erdővölgy szép kies fekvésű hely, magában foglalja alkotó részeit is. Egyik része lankás domboldalra nyúlik, melyet hatalmas tölgyerdő borít, az aljában eme dombnak kristálytiszta vízzel folyik a Csobogó

patak, partját két oldalról éger, szomorufűz s platánok szegélyezik míg végre oly szép sétálóvá alakul, mint egy paradicsom kert.

Következnek aztán a csinos építésű fehérre meszelt házikók, melyek közül sárga falaival sugár tornyával kiemelkedik az Ur háza.

Még csak egy feltűnőbb épület van az egész kis faluban, a sétakert átellenében, melynek kertjét a Csobogó patak választja el, ez az Antal József egykori kasznáré, vagy mint Erdővölgyén szokták mondani: a kis tündér apjáé.

Valóban Juliska egy kis tündér s ha a Csobogó vízében fürdözik, nemlehet tudni, nem-e a nimfák társaságában jár-e?

Mosolygó, fekete szemében annyi báj van, mely tüzre lobbantaná a legalvőbb szívet is, haja mintha csak valamely kosárról förtökbe szedett árvalányhaj volna hogy szőkefonatával csábitsa az ifjúságot. Arcvonásai a legszebben ábrázolt görög nő szépséget mutatják. De midőn ártatlan, gyermekes hangja csendül, nincs szív, melybe belopni ne tudná magát. És ez a karcsu tünde lény nem tudja szépségét, nem ismeri bájait.

Elbeszél a legegyszerűbb napszámosnóval, éppen úgy, mint a hogy társalog a kis falu előkelőségével. De legjobban szereti otthonát, hol szegény szívhajos édes anyjának szerez örömet, hol olvasással, hol cseveggel, hol mint éppen most is zongorázással.

— Forte, forte édes Juliskám — szól a belépő atya.

Haj kedves apa — szólt helyéről felszökelve apró kezecskéivel megczírogatva atyja arcát — a magyar darabban a szív mondja meg a forte, meg a piánót is. Jer csak hallgasd meg s azzal elkezdte játszani, dalolni:

Fehér galamb szállt alája,
Rózsás kertem pázsitjára.

de bizony mikor odaért „tubi, tubi kis tubiczám csak pianó, sőt pianissimo lett a forteból. Az atyus pedig elfeledte a karmesteri szerepet s a forte helyett ugyancsak fortissimo összecskolgatta a kis tündért, a ki mellesleg mondva már nagyok is bevált hiszen 19 évében volt.

Ezen a jeleneten pedig a beteges anyuska olyan jól mulatott, akárcsak színházba lettek volna.

E kedves családi jelenetet ajtó kopogás szakította félbe s midőn az ajtó föltárult, azon Kövi és Vas léptek be.

— Ejnye édes Lőrincz öcsém, szólt a házi úr az érkezők elé menve, de rég láttalak, ugyancsak megemberesedtél. Apropos! Meg vagy-e elégedve a jegyzőválasztással.

— Hogyne Jennék édes József bátyám, nem is gondoltam egyhangú választásra, mert lássa, a képviselők közt boldogult atyámnak sok ellenfele van.

— De sok jó barátja is — jegyzé meg Antal, miután Kövi bemutatta Vas tanitót, ki e beszélgetés ideje alatt a kis tündérnek s édes anyjának mutatkozott be.

Kövi ezután a kis tündérhez lépett, kivel a gyermek évek emlékeiről beszélgetett, majd a kedves nén egészségi állapota felett sajnálkozott, míg Vas a házi ural, mint iskola-gondnokkal kötötte meg az első ismeretséget.

A szerény fiatal tanító bizonyára az udvariatság vádjával lett volna illetve, úgy elmerült a komoly dolgokba, ha a házi asszony segítségére nincs.

— Ugyan tanító ur — szólította meg őt — szokott e zongorázni?

— Tanultam, — válaszolt Vas — de zongorám nincs s így e kedves élvezetnek nem lehetek részesei Hanem, ha Juliska nagyságnak nem lesz terhére szíveskedjék játszani.

Juliska — szokása ellenére — kissé zavartan mentegetődzött de az atyus is beleavatkozott a két fiatal beszélgetésébe, — kik közül egyik se akart első lenni a zongora mellett — végre úgy tett igazat hogy Vas megkérdezésével Vagnernek egy négykézre írt darabját együtt játsszák el, mibe a kis tündér is beleegyezvén megszólalt a zongora.

Mind a két fél kellő precizitással játszott s a darab lejátszása után mint a hallgatók közt egyedüli szakértő, az atyus dicsőreftel szólott a fűlig elpirult tanítóhoz.

Az első látogatás illeme szerint a két fiatal még egyről-másról beszélgetett a háziakkal s aztán szívélyesen köszönve, egy órányi ott időzés után távoztak.

(folyt. köv.)

Nyilt-tér.)*
GONGO TEA RUM.

Törvényszéki vegyelmézve, a következő nyilatkozat közzé tételre jogosított:

Szakvélemény.

A vizsgálat alapján ezen kellemes zamatú és kitünő ízű hamisítatlan

Congó Tea Rumot,

a mely a nálunk forgalomban levő egyéb Tea rumokat jóval felülmúlja melegen ajánlom.

Kelt Budapesten, 1896 év december 10-én.

Dr. Newmann Zsigmond,
 kir. törvényszéki hites vegyész.

Kizárólagos raktár Szarvason:

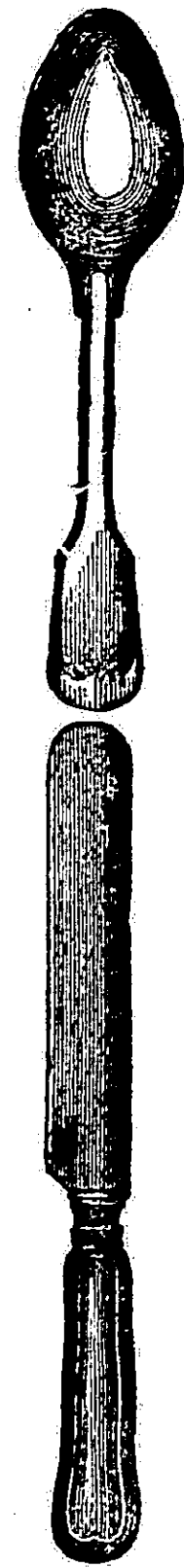
Csapó Soma

3-1 fűszerüzletében.

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

A nagy Krach!

Nev-York és London az európai száraz földet sem kímélték meg, és egy nagy ezüst árujár indítva érezte magát egész készletét — a munkadíj csekély megtérítése mellett — elajándékozni. — Én vagyok felhatalmazva ezen megbízást eszközölni. **Én** tehát minden embernek, legyen bár **szegény vagy gazdag adom az alatt felsorolt tárgyakat pusztán 6 frt 60 krajczár megtérítése mellett és pedig:**

- 6 drb. legf. asztalkés valódi angol pengével
- 6 „ amerik. pat. ezüst villa egy darabtól
- 6 „ amerik. pat. ezüst evőkanál,
- 12 „ amerik. pat. ezüst kávékanál
- 1 „ amerik. pat. ezüst levesmerítő,
- 1 „ amerik. pat. ezüst tejmerítő.
- 2 „ amerik. pat. ezüst tojástartó,
- 6 „ angol victoria tálcza,
- 2 „ pompás asztali gyertyatartó,
- 1 „ teaszűrő,
- 1 „ legfinomabb cukorhintő.

44 drb. összesen csak 6 frt 60 kr.

Az összes fenti 44 tárgy ezelőtt 40 frtba került és most ezen minimális árért, **6 frt 60 krért** kapható. Az amerikai pat. ezüst egy teljesen fehér fém mely ezüst színét 25 éven át megtartja, miért is jótállva lesz. Legjobb bizonyítékul, hogy ezen hirdetés

n e m s z é l h á m o s s á g

ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, mindenkinek arra, ha az áru nem felel meg, kifogás nélkül a pénz-visszaszármaztatom, senki se mulassza tehát el a kedt vező alkalmat, ezen remek garnitúrát megszerezni, a mely különösen alkalmas mint **izléses nászajándék** valamint minden jobb háztartás részére, egyedül kapható

HIRCSBERG A.

a egyesült amerikai pat. ezüst-gyárak főigényké-génél, Bécs, II. Rembrandstrasse 19/15, Telephon 7114. szám. Budapesten kapható: **Engel Edénél,** Eötvös-utca 28 szám.

Szétküldés a vidékre utánvét vagy az ösz-szeg előleges beküldése mellett. **Tisztító por hozzá 10 kr. Csupán a melletti védjeggyel valódi.** (Egészségi fém.)
Kivonat az elismerő iratokból.

Az ön áltai küldött evő amerik. ezüst garnitúrát megkaptam és igen megvagyok vele elégedve.
 Vozovites, Krassó-Szörénymegye 1896/7.
 Pilis-Pestmegye, 1896. augusztus 24.

Tisztelt uram!

A garnitúrával meg vagyok teljesen elégedve. Kérem sógoromnak báró Nyárinénak szül. Somogy még 3 garnitúrát küldeni.

Báró Nyári József.

Küldeményét megkaptam és teljesen meg vagyok vele elégedve. Kérek még egy garnitúrát küldeni.
 Kolozsvár

Báró Bánffy Dezsőné.

Küldeményét megkaptam nagyon megvagyok elé-gedve kérem részemre még egy garnitúrát küldeni.
 Bozovics

Keresztes Sándor főszolgabíró.

Az első küldeményével megvagyok elégedve, ké-rek még egy garnitúrát,
 Kalocsa,

Majoros János főesperes.

MÉZ ELADÁS.

Tiszta hamisíthatatlan minőségű akác és tisztes fű méz, nagy és kis méretben klrja 40 krért nálam kapható.

Dely József, számadó

Valódi párisi

GUMMI és halhólyag

orvosilag ajánlva tuczatja 1, 2, 3, 4, 5 és 6 frt. **Capottes amerikai** (rövid) 1.80. **Sponges** (női óvszer) tuczatja 1.80. —2.—3 frt. **Megrendelések,** melyek a legnagyobb titoktartással postautánvét meilett eszközöl-tenek, Budapest főposta **postafiók 28.** intézendők.

Üzlet megnyitás

Van szerencsénk a n. érdemű kö-zönségnek b. tudomására hozni, hogy helyben

fűszer festék és rövid áru üzletet

nyitottunk, Trnóvszki féle házban, szak-ismeretünket e téren nagyobb városi üzletekben szereztük. ugy m. a hely-beli piacon több éven át Réthy Sándor ur üzletében. Miután azon leszünk hogy pontos és igazságos kiszolgálást üzletünkben a n. érdemű közönségnek nyujthassunk. Kérjük igen becses pári-fogásnkat.

és maradtunk kiváló tisztelettel

Vitális és Társa.

Csak

fiatal

embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi **Dr. BOITON**

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb lántalmakat is, fölösleges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyó-gyítják meg.

= 1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint, =

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerterára Budapest, V., Nagy-korona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerterában.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerter Budapest.

Elsőrangú hazai gyártmány.

Pontos czim:

ELSŐ MAGYAR

Gazdasági gépgyár

részvény-társulat

B U D A P E S T.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes

gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel

és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók.

Morzsolók.